Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

Editor: George Huzum
Tehnoredactor: Daniela Dumitrescu

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ROMÂNIA [Constituție: 2003]
Constituția României. - București : Astro, 2011
ISBN 978-606-8148-06-9

342.4(498)"2003"

Editura ASTRO
Str. Iacob Negruzzi, nr. 37A,
Sector 1, București
Tel./Fax: 021 223 04 51

Comenzi la:
www.cartea-mea.ro
www.cartescolara.ro
www.depozit-de-carti.ro

CUPRINS

TITLUL I – Principii generale/9

- ARTICOLUL 1 - Statul român
- ARTICOLUL 2 - Suveranitatea
- ARTICOLUL 3 - Teritoriul
- ARTICOLUL 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni
- ARTICOLUL 5 - Cetățenia
- ARTICOLUL 6 - Dreptul la identitate
- ARTICOLUL 7 - Românii din străinătate
- ARTICOLUL 8 - Pluralismul și partidele politice
- ARTICOLUL 9 - Sindicatele, patronatele și asociațiile profesionale
- ARTICOLUL 10 - Relații internaționale
- ARTICOLUL 11 - Dreptul internațional și dreptul intern
- ARTICOLUL 12 - Simboluri naționale
- ARTICOLUL 13 - Limba oficială
- ARTICOLUL 14 - Capitala

TITLUL II - Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale/12

CAPITOLUL I - Dispoziții comune/12

- ARTICOLUL 15 - Universalitatea
- ARTICOLUL 16 - Egalitatea în drepturi
- ARTICOLUL 17 - Cetățenii români în străinătate
- ARTICOLUL 18 - Cetățenii străini și apatrizii
- ARTICOLUL 19 - Extrădarea și expulzarea
- ARTICOLUL 20 - Tratatele internaționale privind drepturile omului
- ARTICOLUL 21 - Accesul liber la justiție

CAPITOLUL II - Drepturile și libertățile fundamentale/14

- ARTICOLUL 22 - Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică
- ARTICOLUL 23 - Libertatea individuală
- ARTICOLUL 24 - Dreptul la apărare

Respect pentru oameni și cărți

• ARTICOLUL 25 - Libera circulație
• ARTICOLUL 26 - Viața intimă, familială și privată
• ARTICOLUL 27 - Inviolabilitatea domiciliului
• ARTICOLUL 28 - Secretul corespondenței
• ARTICOLUL 29 - Libertatea conștiinței
• ARTICOLUL 30 - Libertatea de exprimare
• ARTICOLUL 31 - Dreptul la informație
• ARTICOLUL 32 - Dreptul la învățătură
• ARTICOLUL 33 - Accesul la cultură
• ARTICOLUL 34 - Dreptul la ocrotirea sănătății
• ARTICOLUL 35 - Dreptul la mediu sănătos
• ARTICOLUL 36 - Dreptul de vot
• ARTICOLUL 37 - Dreptul de a fi ales
• ARTICOLUL 38 - Dreptul de a fi ales în Parlamentul European
• ARTICOLUL 39 - Libertatea întrunirilor
• ARTICOLUL 40 - Dreptul de asociere
• ARTICOLUL 41 - Munca și protecția socială a muncii
• ARTICOLUL 42 - Interzicerea muncii forțate
• ARTICOLUL 43 - Dreptul la grevă
• ARTICOLUL 44 - Dreptul de proprietate privată
• ARTICOLUL 45 - Libertatea economică
• ARTICOLUL 46 - Dreptul la moștenire
• ARTICOLUL 47 - Nivelul de trai
• ARTICOLUL 48 - Familia
• ARTICOLUL 49 - Protecția copiilor și a tinerilor
• ARTICOLUL 50 - Protecția persoanelor cu handicap
• ARTICOLUL 51 - Dreptul de petiționare
• ARTICOLUL 52 - Dreptul persoanei vătamate de o autoritate publică
• ARTICOLUL 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

CAPITOLUL III - Îndatoririle fundamentale/25
• ARTICOLUL 54 - Fidelitatea față de țară
• ARTICOLUL 55 - Apărarea țării
• ARTICOLUL 56 - Contribuții financiare
• ARTICOLUL 57 - Exercitarea drepturilor și a libertăților

CAPITOLUL IV - Avocatul Poporului/26
• ARTICOLUL 58 - Numirea și rolul
• ARTICOLUL 59 - Exercitarea atribuțiilor
• ARTICOLUL 60 - Raportul în fata Parlamentului

TITLUL III - Autoritățile publice/27

CAPITOLUL I – Parlamentul/27

SECTIUNEA 1 - Organizare și functionare/27
• ARTICOLUL 61 - Rolul și structura
• ARTICOLUL 62 - Alegerea Camerelor
• ARTICOLUL 63 - Durata mandatului
• ARTICOLUL 64 - Organizarea internă
• ARTICOLUL 65 - Ședintele Camerelor
• ARTICOLUL 66 - Sesiuni
• ARTICOLUL 67 - Actele juridice și cvorumul legal
• ARTICOLUL 68 - Caracterul public al ședințelor

SECTIUNEA a 2-a - Statutul deputaților și al senatorilor/30
• ARTICOLUL 69 - Mandatul reprezentativ
• ARTICOLUL 70 - Mandatul deputaților și al senatorilor
• ARTICOLUL 71 - Incompatibilități
• ARTICOLUL 72 - Imunitatea parlamentară

SECTIUNEA a 3-a – Legiferarea/31
• ARTICOLUL 73 - Categorii de legi
• ARTICOLUL 74 - Inițiativa legislativă
• ARTICOLUL 75 - Sesizarea Camerelor
• ARTICOLUL 76 - Adoptarea legilor și a hotărârilor
• ARTICOLUL 77 - Promulgarea legii
• ARTICOLUL 78 - Intrarea în vigoare a legii
• ARTICOLUL 79 - Consiliul Legislativ

CAPITOLUL II - Președintele României/35
• ARTICOLUL 80 - Rolul Președintelui
• ARTICOLUL 81 - Alegerea Președintelui
• ARTICOLUL 82 - Validarea mandatului și depunerea jurământului
• ARTICOLUL 83 - Durata mandatului

Respect pentru oameni și cărți

• ARTICOLUL 84 - Incompatibilități și imunități
• ARTICOLUL 85 - Numirea Guvernului
• ARTICOLUL 86 - Consultarea Guvernului
• ARTICOLUL 87 - Participarea la ședințele Guvernului
• ARTICOLUL 88 - Mesaje
• ARTICOLUL 89 - Dizolvarea Parlamentului
• ARTICOLUL 90 - Referendumul
• ARTICOLUL 91 - Atribuții în domeniul politicii externe
• ARTICOLUL 92 - Atribuții în domeniul apărării
• ARTICOLUL 93 - Măsuri exceptionale
• ARTICOLUL 94 - Alte atribuții
• ARTICOLUL 95 - Suspendarea din funcție
• ARTICOLUL 96 - Punerea sub acuzare
• ARTICOLUL 97 - Vacanța funcției
• ARTICOLUL 98 - Interimatul funcției
• ARTICOLUL 99 - Răspunderea preşedintelui interimar
• ARTICOLUL 100 - Actele Preşedintelui
• ARTICOLUL 101 - Indemnizația şi celelalte drepturi

CAPITOLUL III – Guvernul/41
• ARTICOLUL 102 - Rolul şi structura
• ARTICOLUL 103 - Investitura
• ARTICOLUL 104 - Jurământul de credință
• ARTICOLUL 105 - Incompatibilități
• ARTICOLUL 106 - Încetarea funcției de membru
• ARTICOLUL 107 - Primul-ministru
• ARTICOLUL 108 - Actele Guvernului
• ARTICOLUL 109 - Răspunderea membrilor Guvernului
• ARTICOLUL 110 - Încetarea mandatului

CAPITOLUL IV - Raporturile Parlamentului cu Guvernul/44
• ARTICOLUL 111 - Informarea Parlamentului
• ARTICOLUL 112 - Întrebări, interpelări şi moțiuni simple
• ARTICOLUL 113 - Moțiunea de cenzură
• ARTICOLUL 114 - Angajarea răspunderii Guvernului
• ARTICOLUL 115 - Delegarea legislativă

CAPITOLUL V - Administrația publică/47

SECTIUNEA 1 - Administrația publică centrală de specialitate/47
• ARTICOLUL 116 - Structura
• ARTICOLUL 117 - Înființarea
• ARTICOLUL 118 - Forțele armate
• ARTICOLUL 119 - Consiliul Suprem de Apărare a Țării

SECȚIUNEA a 2-a - Administrația publică locală/48
• ARTICOLUL 120 - Principii de bază
• ARTICOLUL 121 - Autorități comunale şi orăşeneşti
• ARTICOLUL 122 - Consiliul județean
• ARTICOLUL 123 - Prefectul

CAPITOLUL VI - Autoritatea judecătorească/49

SECTIUNEA 1 - Instanțele judecătoreşti/49

• ARTICOLUL 124 - Înfăptuirea justiției
• ARTICOLUL 125 - Statutul judecătorilor
• ARTICOLUL 126 - Instanțele judecătoreşti
• ARTICOLUL 127 - Caracterul public al dezbaterilor
• ARTICOLUL 128 - Folosirea limbii materne şi a interpretului în justiție
• ARTICOLUL 129 - Folosirea căilor de atac
• ARTICOLUL 130 - Poliția instanțelor

SECTIUNEA a 2-a - Ministerul Public/51
• ARTICOLUL 131 - Rolul Ministerului Public
• ARTICOLUL 132 - Statutul procurorilor

SECTIUNEA a 3-a - Consiliul Superior al Magistraturii/52
• ARTICOLUL 133 - Rolul şi structura
• ARTICOLUL 134 - Atribuții

TITLUL IV - Economia şi finanțele publice/53

• ARTICOLUL 135 - Economia
• ARTICOLUL 136 - Proprietatea

• ARTICOLUL 137 - Sistemul financiar
• ARTICOLUL 138 - Bugetul public național
• ARTICOLUL 139 - Impozite, taxe și alte contribuții
• ARTICOLUL 140 - Curtea de Conturi
• ARTICOLUL 141 - Consiliul Economic și Social

TITLUL V - Curtea Constitutională/56

• ARTICOLUL 142 - Structura
• ARTICOLUL 143 - Condiții pentru numire
• ARTICOLUL 144 - Incompatibilități
• ARTICOLUL 145 - Independența și inamovibilitatea
• ARTICOLUL 146 - Atribuții
• ARTICOLUL 147 - Deciziile Curții Constituționale

TITLUL VI - Integrarea euroatlantică/59

• ARTICOLUL 148 - Integrarea în Uniunea Europeană
• ARTICOLUL 149 - Aderarea la Tratatul Atlanticului de Nord

TITLUL VII - Revizuirea Constituției/60

• ARTICOLUL 150 - Inițiativa revizuirii
• ARTICOLUL 151 - Procedura de revizuire
• ARTICOLUL 152 - Limitele revizuirii

TITLUL VIII - Dispoziții finale și tranzitorii/61

• ARTICOLUL 153 - Intrarea în vigoare
• ARTICOLUL 154 - Conflictul temporal de legi
• ARTICOLUL 155 - Dispoziții tranzitorii
• ARTICOLUL 156 - Republicarea Constituției

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI[1]

TITLUL I Principii generale

ARTICOLUL 1 - Statul român

(1) Romania este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil.

(2) Forma de guvernământ a statului român este republica.

(3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.

(4) Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale.

(5) În Romania, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

ARTICOLUL 2 - Suveranitatea

(1) Suveranitatea natională apartine poporului roman, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum.

---

[1] Modificată și completată prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, republicată de Consiliul Legislativ în Monitorul Oficial al României, Partea I, 767 din 31 octombrie 2003, în temeiul art. 152 din Constituție, cu reactualizarea denumirilor și dându-se textelor o nouă numerotare (art. 152 a devenit, în forma republicată, art. 156).
Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003 a fost aprobată prin referendumul național din 18-19 octombrie 2003 și a intrat în vigoare la data de 29 octombrie 2003, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 29 octombrie 2003 a Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 22 octombrie 2003 pentru confirmarea rezultatului referendumului național din 18-19 octombrie 2003 privind Legea de revizuire a Constituției României.
Constituția României, în forma inițială, a fost adoptată în ședința Adunării Constituante din 21 noiembrie 1991, a fost publicată în Monitorul Oficial al României. Partea I, nr. 233 din 21 noiembrie 1991 și a intrat în vigoare în urma aprobării ei prin referendumul național din 8 decembrie 1991.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

(2) Nici un grup şi nici o persoană nu pot exercita suveranitatea în nume propriu.

ARTICOLUL 3 - Teritoriul

(1) Teritoriul României este inalienabil.

(2) Frontierele ţării sunt consfinţite prin lege organică, cu respectarea principiilor şi a celorlalte norme general admise ale dreptului internaţional.

(3) Teritoriul este organizat, sub aspect administrativ, în comune, oraşe şi judete. În condiţiile legii, unele oraşe sunt declarate municipii.

(4) Pe teritoriul statului român nu pot fi strămutate sau colonizate populaţii străine.

ARTICOLUL 4 - Unitatea poporului şi egalitatea între cetăţeni

(1) Statul are ca fundament unitatea poporului român şi solidaritatea cetăţenilor săi.

(2) România este patria comună şi indivizibilă a tuturor cetăţenilor săi, fără deosebire de rasă, de naţionalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenenţa politică, de avere sau de origine socială.

ARTICOLUL 5 - Cetăţenia

(1) Cetăţenia română se dobândeşte, se păstrează sau se pierde în condiţiile prevăzute de legea organică.

(2) Cetăţenia română nu poate fi retrasă aceluia care a dobândit-o prin naştere.

ARTICOLUL 6 - Dreptul la identitate

(1) Statul recunoaşte şi garantează persoanelor aparţinând minorităţilor naţionale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea şi la exprimarea identităţii lor etnice, culturale, lingvistice şi religioase.

(2) Măsurile de protecţie luate de stat pentru păstrarea, dezvoltarea şi exprimarea identităţii persoanelor aparţinând minorităţilor naţionale trebuie sa fie conforme cu principiile de egalitate şi de nediscriminare în raport cu ceilalţi cetăţeni români.

ARTICOLUL 7 - Românii din străinătate

Statul sprijină întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor ţării şi acţionează pentru păstrarea, dezvoltarea şi exprimarea identităţii lor etnice, culturale, lingvistice şi religioase, cu respectarea legislatiei statului ai cărui cetăţeni sunt.

ARTICOLUL 8 - Pluralismul şi partidele politice

(1) Pluralismul în societatea românească este o condiţie şi o garanţie a democraţiei constituţionale.

(2) Partidele politice se constituie şi îşi desfăşoară activitatea în condiţiile legii. Ele contribuie la definirea şi la exprimarea voinţei politice a cetăţenilor, respectând suveranitatea naţională, integritatea teritorială, ordinea de drept şi principiile democraţiei.

ARTICOLUL 9 - Sindicatele, patronatele şi asociaţiile profesionale

Sindicatele, patronatele şi asociaţiile profesionale se constituie şi îşi desfăşoară activitatea potrivit statutelor lor, în condiţiile legii. Ele contribuie la apărarea drepturilor şi la promovarea intereselor profesionale, economice şi sociale ale membrilor lor.

ARTICOLUL 10 - Relaţii internaţionale

Romania intreţine şi dezvoltă relaţii paşnice cu toate statele şi, în acest cadru, relaţii de bună vecinătate, întemeiate pe principiile şi pe celelalte norme general admise ale dreptului internaţional.

ARTICOLUL 11 - Dreptul internaţional şi dreptul intern

(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai şi cu bună-credinţă obligaţiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

(2) Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.

(3) În cazul în care un tratat la care România urmează să devină parte cuprinde dispoziții contrare Constitutiei, ratificarea lui poate avea loc numai după revizuirea Constitutiei.

ARTICOLUL 12 - Simboluri naționale

(1) Drapelul Romaniei este tricolor; culorile sunt așezate vertical, în ordinea următoare începând de la lance: albastru, galben, roșu.

(2) Ziua națională a României este 1 Decembrie.

(3) Imnul național al României este "Deșteaptă-te române".

(4) Stema țării și sigiliul statului sunt stabilite prin legi organice.

ARTICOLUL 13 - Limba oficială

În România, limba oficială este limba română.

ARTICOLUL 14 - Capitala

Capitala României este municipiul București.

TITLUL II

Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale

CAPITOLUL I

Dispoziții comune

ARTICOLUL 15 - Universalitatea

(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

(2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

ARTICOLUL 16 - Egalitatea în drepturi

(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.

ARTICOLUL 17 - Cetățenii români în străinătate

Cetățenii români se bucură în străinătate de protecția statului român și trebuie să-și îndeplinească obligațiile, cu excepția acelora ce nu sunt compatibile cu absența lor din țară.

ARTICOLUL 18 - Cetățenii străini și apatrizii

(1) Cetățenii străini și apatrizii care locuiesc în România se bucură de protecția generală a persoanelor și a averilor, garantată de Constituție și de alte legi.

(2) Dreptul de azil se acordă și se retrage în condițiile legii, cu respectarea tratatelor și a convențiilor internaționale la care România este parte.

ARTICOLUL 19 - Extrădarea și expulzarea

(1) Cetățeanul român nu poate fi extrădat sau expulzat din România.

(2) Prin derogare de la prevederile alineatului (1), cetățenii români pot fi extradați în baza convențiilor internaționale la care România este parte, în condițiile legii și pe bază de reciprocitate.